

De 'NATO Training Mission Iraq'

drs. R.T. Sondag – kolonel der infanterie*

Inleiding

Op 3 april 2005 hebben de laatste Nederlanders van het nadetachment van *Stabilisation Force Iraq 5* (SFIR 5) Irak verlaten.¹ Vanaf juli 2003 hebben circa 7000 Nederlands militairen aan deze missie deelgenomen. Velen menen dat hiermee een eind is gekomen aan de Nederlandse bijdrage aan de wederopbouw van Irak. Er zijn echter nog steeds Nederlandse militairen werkzaam in Irak, namelijk bij de *NATO Training Mission Iraq* (NTM-I) in Bagdad en omgeving.² Een missie waaraan Nederland naar verwachting voor langere tijd zal blijven deelnemen.

In dit artikel schets ik kort de voorgeschiedenis van NTM-I, vervolgens de opdracht, taken en fasering zoals opgedragen door *Supreme Allied Command Europe* (SACEUR), daarna de organisatie en de locaties van deze

De NAVO-top in Istanbul, 28 en 29 juni 2004 (Foto NAVO; collectie NIMH)

missie en de relatie met de *Multi-national Security Transition Command-Iraq* (MNSTC-I). Ik sluit af met een paragraaf over de Arabische cultuur en een epiloog.

Voorgeschiedenis

In een brief van 22 juni 2004 heeft premier Allawi namens de toenmalige Irakese interim-regering de NAVO om steun verzocht bij de training, uitrusting en andere aspecten van de wederopbouw van de Irakese veiligheidsorganisaties.³ Tijdens de NAVO-top op 28 en 29 juni 2004 in Istanbul heeft de NAVO onder verwijzing naar VN-Veiligheidsraad-resolutie 1546 van 8 juni 2004 besloten hieraan gehoor te geven. Deze resolutie schrijft internationale en regionale organisaties – op verzoek – een mogelijke rol toe bij de wederopbouw van Irak.

* De auteur is van februari tot en met augustus 2005 uitgezonden geweest in de functie van *Chief Training Team National Joint Operation Center* van de *NATO Training Mission Iraq* (NTM-I).

1 Brief van de ministers van Buitenlandse Zaken, Bot, en van Defensie, Kamp, aan de Kamer, van 10 juni 2005.

2 Voor de volledigheid zij vermeld dat ook enkele Nederlandse militairen werkzaam zijn bij hoofdkwartieren van de *MultiNational Force Iraq* (MNF-I) in Bagdad en Basra.

3 Veiligheidsorganisaties bestaan, naast de reguliere strijdkrachten als leger, luchtmacht en marine, uit nog vele andere bewapende eenheden. Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft bijvoorbeeld behalve de gebruikelijke regionaal en stedelijk opererende politie-eenheden ook 'public-order brigades', 'border police brigades', 'Iraqi police commando brigades', 'provincial emergency battalions', en nog een aantal andere beveiligingseenheden. Ook diverse andere ministeries hebben hun eigen 'Facilities Protection Services'. Zie de artikelen van Overdiek, Muller en Mathijssen in de *Militaire Spectator* 2004 (jrg. 173) 10 en 2005 (jrg. 174) 4.

In deze *United Nations Security Council Resolution* (UNSCR) wordt dit als volgt verwoord:

UNSCR 1546

Decides that the multinational force shall have the authority to take all necessary measures to contribute to the maintenance of security and stability in Iraq in accordance with the letters annexed to this resolution expressing, inter alia, the Iraqi request for the continued presence of the multinational force and setting out its tasks, including by preventing and deterring terrorism, so that the United Nations can fulfill its role in assisting the Iraqi people... and the Iraqi people can implement freely and without intimidation the timetable and program for the political process and benefit from reconstruction and rehabilitation activities.

Als uitvloeisel hiervan werd op 14 juli 2004 een *Operational Liaison and Reconnaissance Team* ontplooid. Op 14 augustus 2004 werd de *NATO Training Implementation Mission-Iraq* (NTIM-I) in het leven geroepen, met de opdracht mogelijkheden voor (opleidings-)steun aan de Irakese veiligheidsorganisaties door de NAVO te onderzoeken.

De leiding over deze missie was in handen van de toenmalige gouverneur KMA, generaal-majoor KLU C.G.J. Hilderink. Onder zijn leiding is door een relatief kleine groep van circa 60 personen in korte tijd het concept voor de *NATO Training Mission* uitgewerkt en ter goedkeuring aangeboden aan de Noord-Atlantische Raad (NAR).

Persconferentie door de secretaris-generaal van de NAVO, De Hoop Scheffer
(Foto NAVO; collectie NIMH)

Op 17 november 2004 keurde de NAR het plan voor de *NATO Training Mission Iraq* (NTM-I) goed. Met *Operational Plan* (Oplan) 10303 werd de commandant van *Joint Forces Command* (COM JFC) Naples door SACEUR belast met de operationele uitvoering. Tijdens de bijeenkomst van de ministers van Buitenlandse Zaken van de NAVO op 8 en 9 december 2004 heeft de secretaris-generaal (SG) van de NAVO, De Hoop Scheffer, SACEUR opgedragen over te gaan naar de volgende fase. Hiermee werd met ingang van 16 december 2004 NTIM-I hernoemd tot NTM-I en geactiveerd. De Nederlandse regering heeft direct na een oproep van SG De Hoop Scheffer 25 Nederlandse militairen ter beschikking gesteld.⁴

In februari 2005 heeft COM JFC Naples zijn Oplan 40303 *Operation Determined Mentor* uitgegeven, dat in april 2005 door SACEUR werd goedgekeurd.

Oprichting NTM-I

De opdracht van de NAVO-missie luidt als volgt:

NATO Training Mission-Iraq provides distinct training in cooperation with Iraqi Government and Multinational Security Transition Command-Iraq (MNSTC-I), assistance with equipping and technical assistance to the Iraqi Security Forces (ISF) in order to help Iraq develop an effective, democratically-led and enduring security sector.

De beoogde politieke eindsituatie is volgens SACEUR's Oplan 10303⁵:

fully functioning and self-sustaining Iraqi security structures responsible to the democratically formed Iraqi Government.

Oplan 40303⁶ van COM JFC Naples beschrijft de militaire eindsituatie als volgt:

A training level that produces functioning and self-sustaining ISF and having structures that are able to meet the present and future security challenges.

⁴ Brief van de ministers van Buitenlandse Zaken, Bot, van Defensie, Kamp, en voor Ontwikkelingssamenwerking, Van Ardenne-Van der Hoeven, aan de Kamer, nr. DVB/CV-005/05 van januari 2005.

⁵ Oplan 1303 SACEUR Operation Plan for the NATO Training Mission Iraq (NTM-I) van 25 oktober 2004, blz. 2.

⁶ Oplan 40303 JFC Naples, Point 1.d.(2)

Taken

NTM-I heeft de volgende taken:

- het geven van opleiding, advies en assistentie op operationeel en strategisch niveau;
- het bieden van ondersteuning bij het oprichten van het *Training, Education, and Doctrine Centre* (TEDC);
- coördineren van door NAVO-landen aangeboden militair materieel en militaire opleidingen;
- assisteren bij de oprichting van het *Iraqi Training Command*.

Uitgangspunt is dat alle adviezen en ondersteuning gebaseerd zijn op Iraakse beslissingen.⁷ Anders dan de *Multinational Force Iraq* (MNF-I) is NTM-I immers op verzoek van de Irakezen in Irak binnengekomen.⁸ De genoemde taken zullen nu verder worden toegelicht.

⁷ In Oplan 40303, 3.d (1) Commanders concept staat: *it should be realized that NTM-I is advising the ISF and not making decisions for them. All NATO personnel should be fully aware of this and act accordingly.*

⁸ Met VN-resolutie 1546 en de *Transfer of Authority* op 28 juni 2004 werd formeel de bezetting door de MNF-I opgeheven. Sindsdien is ook de MNF-I in Irak aanwezig op verzoek van de Iraakse regering.

Taak 1: Steun op operationeel en strategisch niveau

Deze taak wordt uitgevoerd door trainingsteams van NTM-I te koppelen aan de drie belangrijkste operatiecentra, namelijk die van het ministerie van de minister-president, van het ministerie van Defensie (MOD) en van het ministerie van Binnenlandse Zaken (MOI).

Het ministerie van de minister-president heeft een operatiekamer met zeer beperkte capaciteit. Deze operatiekamer wordt met informatie gevoed door het *National Joint Operation Center* (NJOC). De directeur van het NJOC is een generaal-majoor. Het NJOC telt in totaal 34 personen. De officieren zijn afkomstig van het ministerie van Defensie, van het ministerie van Binnenlandse Zaken en van de *Iraqi National Intelligence Service* (INIS).

De Iraakse krijgsmacht bestaat na volledige vulling uit een relatief kleine luchtmacht en marine; de landmacht beschikt dan over tien divisies en een aantal zelfstandige eenheden. Het MOD beschikt over een *Joint Operational Center* (JOC), geleid door een Iraakse brigade-generaal.

Een Amerikaanse marinier evalueert een wapentraining, Fallujah, Irak, 2005

(Foto U.S. Marine Corps, R.R. Attebury; collectie NIMH)

Irakese militairen krijgen gevechtstraining van Amerikaanse Special Forces, Irak, 2005

(Foto U.S. Air Force, M. Buytas; collectie NIMH)

In juli 2005 is het *Ground Forces Headquarters Command* opgericht. Hoewel steun aan dit operatiecentrum niet is vermeld in het operatieplan van COM JFC Naples verleent NTM-I ook aan dit operatiecentrum opleiding en advies.

Het MOI beschikt naast reguliere stedelijke en provinciale politie ook over een groot aantal gewapende eenheden. Dit ministerie heeft eveneens een operatiekamer, hier *National*

Command Center (NCC) genaamd. Ook een aantal andere ministeries, die beschikken over veiligheidstroepen, hebben een operatiekamer, zoals bijvoorbeeld het ministerie van Olie en het ministerie van Elektriciteit.

De taak van de NTM-I trainingsteams is het verlenen van advies, opleiding en training. Dit gebeurt op twee gebieden, die natuurlijk een wisselwerking met elkaar hebben: het verbeteren van het functioneren van deze operatiecentra, en het opleiden en trainen van de Iraakse officieren die daar werken.

Verbeteren van het functioneren van de operatiecentra geschiedt door het invoeren, aanpassen en/of het vastleggen van procedures, invoeren en leren gebruiken van een computernetwerk,

verbeteren van de communicatiestructuur, invoeren van bepaalde formats voor rapportages, het opslaan van data en analyse hiervan, et cetera. De opleiding van de Iraakse officieren betreft onderwerpen zoals Engelse taalvaardigheid, stafprocedures, computervaardigheden en diverse overige onderwerpen als internationale organisaties, mensenrechten, leiderschapstraining, et cetera.

Het uiteindelijke doel van de steun en opleiding is om deze operatiecentra in staat te stellen een goed operationeel beeld te krijgen van de veiligheids-situatie in Irak en om waar en wanneer nodig anti-terreur-, of andere veiligheidsmaatregelen voor te bereiden en uit te voeren. Volgens plan moeten de operatiecentra in augustus 2006 *full operational capability* bezitten.

Naast deze trainingsteams heeft NTM-I ook een instructiegroep voor Engelse les en computercursussen. Deze groep verzorgt lessen voor officieren en burgerpersoneel van het MOD en MOI.

Taak 2: 'Training, Education, and Doctrine Centre' (TEDC)

Een van de consequenties van de beslissing van de Iraakse interim-regering om zoveel mogelijk opleidingen in eigen land te uit te voeren, is het op zo kort mogelijke termijn oprichten van een *Training, Education, and Doctrine Center*. Het TEDC is hoofdzakelijk gericht op opleidingen voor officieren.

Het voorziet in een aantal loopbaanopleidingen voor officieren, te weten de basisofficiersopleiding, een stafcursus voor officieren in de rang van kapitein en majoor, een stafcursus voor officieren in de rang van luitenant-kolonel en een hogere defensiestudie voor (aankomende) kolonels en gelijkwaardig burgerpersoneel.⁹ Hierna volgt een korte beschrijving van elke cursus.

Basisofficiersopleiding

De basisofficiersopleiding vindt plaats op de locatie waar sinds 1924 tot aan het uitbreken van de eerste Golfoorlog in 1990 de Iraakse officieren werden opgeleid, namelijk op de *Iraqi Military Academy Ar Rustamiyah* (IMAR), op circa 15 kilometer afstand van het centrum van Bagdad. De opleiding, gebaseerd op het model van de Royal Military Academy Sandhurst,¹⁰ is onlangs volledig herzien en uitgebreid. Het algemene deel van de opleiding bestaat uit drie modules van elk zo'n 14 weken. In totaal duurt de opleiding, verlot inbegrepen, onge-

⁹ Oplan 40303 van COM JFC Naples geeft ook de mogelijkheid aan om op enig moment een cursus op te zetten voor hogere onderofficieren, eventueel gevolgd door het oprichten van een onderofficiersacademie.

¹⁰ 'Iraqi Military Academy trains future leaders', Scimitar, Vol.3, No 22 June 3, 2005, page 5.

veer een jaar. De eerste module, waarvan de eerste zes weken zonder week-endverlof verplicht intern, is de militaire basisopleiding. De tweede module is meer theoretisch van aard en kent onder meer de volgende onderwerpen: krijgsgeschiedenis, internationale betrekkingen, tactisch optreden tijdens een aanval, verdediging in bewoonde gebieden en drie veld-diensttoefeningen.

Tijdens de derde module krijgen de cadetten meer vrijheid, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid. Onderwerpen als vredesoperaties, nationaal veiligheidsbeleid en leiderschapstraining komen aan de orde. Deze laatste module wordt afgesloten met een eindoefening van tien dagen.

Momenteel vindt veel renovatie en nieuwbouw plaats op de IMAR, onder meer een grote sportzaal, een overdekt zwembad, een bioscoop, schietbanen en legeringgebouwen. In de loop van 2005 nam het aantal cadetten dat in opleiding ging, gestaag toe. Vanaf 2006 zullen regulier 600 tot 700 cadetten per jaar worden opgeleid. De werving van de cadetten verloopt voorspoedig.

De basisofficiersopleiding wordt gesteund en begeleid door een detachement van voornamelijk Engels militair personeel behorende tot het *Multi National Security Transition Command-Iraq* (MNSTC-I). Ik kom op deze organisatie later terug. NTM-I levert nu slechts een bescheiden bijdrage met instructief en ondersteunend personeel. Op korte termijn zal de totale verantwoordelijkheid over de basis-officiersopleiding echter worden overgedragen aan de NAVO.

Stafcursussen

Voorafgaande aan het ontwikkelen van de stafcursussen is een loopbaanpatroon voor Irakese officieren opgesteld, aangeboden aan het MOD en goedgekeurd. Er komen twee stafcursussen, de junior stafcursus voor officieren in de rang van kapitein en majoor en een senior stafcursus voor luitenant-kolonels.

Beide cursussen zijn na goedkeuring van het curriculum door het MOD ontwikkeld door NTM-I. De cursussen behandelen onder meer de volgende thema's:

- democratisch concept;
- internationale betrekkingen en veiligheidsorganisaties;
- nationaal veiligheidsbeleid;
- juridische aspecten bij nationale en internationale operaties;
- sociologie en militair leiderschap;
- militaire operaties.

In april 2005 hebben de Irakezen een selectie voor docenten voor de stafcursussen uitgevoerd. De 24 geselecteerde officieren, het gros in de rang van luitenant-kolonel en kolonel, hebben eerst gedurende een maand een cursus Engels en een cursus computergebruik bij NTM-I gevolgd. Vanaf medio mei hebben ze eveneens van personeel van NTM-I een *train-the-trainers*-cursus van 10 weken gekregen.

In juli en augustus heeft met steun van de NAVO op verschillende locaties in Irak een selectie plaatsgevonden voor cursisten voor de junior en senior stafcursussen. Bij de selectie heeft het Irakese MOD op nadrukkelijk advies van NTM-I rekening gehouden met evenredige verdeling van de cursusplaatsen over officieren van verschillende religieuze en etnische afkomst.

Op 25 september 2005 is de eerste junior stafcursus met 48 studenten van start gegaan. De cursus duurde zeven maanden. De volgende cursus staat gepland voor eind maart 2006 voor 96 cursisten. Doelstelling van de junior stafcursus is om kapiteins en majoors geschikt te maken voor staffuncties op bataljons- en brigadeniveau. Op jaarbasis zullen circa 240 studenten de cursus volgen.

De *pilot* senior stafcursus van 9,5 maand start ook op 25 september 2005 met 40 cursisten. De reguliere cursus zal 11 maanden gaan duren. De eerste definitieve cursus zal eind

augustus 2006 aanvangen met 80 cursisten. Doel van deze cursus is om luitenant-kolonels voor te bereiden op een bataljonscommando en op staf-functies op brigade-niveau of hoger. Naar verwachting zullen circa 60 officieren deze cursus op jaarbasis volgen.

De beide *pilot* cursussen zullen door NTM-I nauwlettend worden gevolgd en begeleid met personeel van de NAVO.

De *train-the-trainers*-cursus heeft plaatsgevonden bij het hoofdkwartier van de NAVO-missie in de *International Zone* (IZ) in Bagdad. De stafcursussen zullen worden gegeven op het IMAR.

Hogere Defensie Studies

De loopbaanopleidingen voor officieren voorzien ook in een *War College*. Sinds kort wordt hiervoor de benaming *Baghdad College for Higher Defense Studies* gebruikt. Het MOD heeft nog geen beslissing genomen of deze opleiding gelocceerd gaat worden op het IMAR of in de IZ in Bagdad. Het lijkt erop dat de laatste optie bij het MOD de voorkeur heeft, onder meer vanwege de internationale contacten in de IZ en vanwege de samenwer-

Irakese en Amerikaanse militairen bereiden zich voor op een patrouille, Irak, 2005

(Foto U.S. Air Force, S.M. Day; collectie NIMH)

and Equipment Synchronization Cell (TESC) van de sectie J5 is hiervoor het aanspreekpunt.

De behoefte aan buitenlandse opleidingen en benodigd materieel wordt door het MOD en het MOI bekend gesteld aan NTM-I, die vervolgens deze behoefte doorstuurt naar een comité in Brussel. Het comité in Brussel, de *NATO Training and Equipping Coordination Group* (NTECG), is verantwoordelijk voor het valideren van vraag en aanbod en voor (enige vorm van) standaardisatie. Vanuit SHAPE worden deze verzoeken aan NAVO-landen, PFP-landen en eventueel aan andere landen bekend gesteld. Aanbiedingen van landen volgen dezelfde weg in tegengestelde richting.

Militair materieel

Landen die tot nu materieel hebben aangeboden, zijn Denemarken, Hongarije, Estland, Slovenië en Roemenië. Tabel 1 geeft de tot mei 2005 aangeboden soorten en aantallen materieel weer.

kingsmogelijkheden met universiteiten in Bagdad.

Het curriculum voor deze negen maanden durende studie is gereed en is besproken met het MOD. Selectie en opleiding van de docenten moet nog plaatsvinden, evenals het verder ontwikkelen van de thema's en lessen. De cursus zal bestaan uit de volgende acht modules:

- de strategische leider in een veranderende veiligheidsomgeving;
- internationale betrekkingen;
- politiek en strategie;
- nationaal veiligheidsbeleid en Defensie;
- economie en organisatieleer;
- strategische omgeving: veiligheid en defensie;
- sociologie;
- strategische planning.

De eerste cursus zal dit jaar worden gegeven. In het programma zullen ook bezoeken aan het buitenland worden opgenomen. De cursus met per jaar gemiddeld 20 cursisten, is ook toegankelijk voor officieren van het MOI en voor hoger geschaald burgerpersoneel van MOD, MOI en andere ministeries.

Taak 3: Coördineren van materieel en opleidingen

In NAVO-verband is een structuur en een programma ontwikkeld waarbij NAVO- en niet-NAVO-landen militair materieel en /of militaire opleidingen kunnen aanbieden aan Irak. NTM-I is verantwoordelijk voor de coördinatie met de Irakese autoriteiten van het MOD en MOI. Het bureau *Training*

Tabel 1

Aangeboden materieel	Aantal
Geweer AK 47 / 56	50.980
Munitie AK 47	3.980.000
Pistolen	104
Mitrailleurs	1305
Sluipschuttersgeweer	620
RPG-7	200
RPG-7 granaten	800
Mortiergranaten	30.000
Klein kaliber munitie	16.538.000
Helmen	28.880
Tanks T-72	77

Eén van de problemen die zich in de uitvoering voordoen is dat fysieke controle van de staat van het aangeboden materieel noodzakelijk blijkt. Een ander knelpunt betreft de transportkosten van het materieel, aangezien deze kosten door het donorland niet altijd automatisch zijn inbegrepen bij het aanbod.

Buitenlandse opleidingen

Hoewel de Irakese officieren om voor de hand liggende redenen zelf buitenland gewoone gebrand zijn om militaire opleidingen in het buitenland te volgen, is het de nadrukkelijke wens van de Irakese autoriteiten om zoveel mogelijk opleidingen in eigen land te houden.

De militaire opleidingen die in het buitenland worden gevolgd, de zogenaamde 'out-of-country-training' kunnen bestaande cursussen zijn of een speciaal voor de Irakezen op maat gemaakte cursus. De NAVO heeft ook veel cursussen aangeboden op de respectievelijke NAVO-scholen in Oberammergau, Stavanger en Rome. Voor 2005 en 2006 zijn meer dan 300 cursusplaatsen voor Irak gereserveerd.

Enkele landen die cursussen hebben aangeboden zijn Roemenië, Slowakije en Turkije. Tabel 2 geeft een aantal van de aangeboden cursussen weer.

Tot juni 2005 hebben meer dan 130 Irakese officieren cursussen in het buitenland gevolgd onder verantwoordelijkheid van NTM-I.

Daarnaast zijn er diverse landen, ook NAVO-landen, die buiten deze structuur om bilaterale afspraken hebben gemaakt met Irak. Zo hebben bijvoorbeeld de VS voor elk jaar een aantal cursusplaatsen ter beschikking gesteld voor Army War College, Defense University, Staff College, et cetera. NTM-I heeft geen zicht op en geen bevoegdheid met deze bilaterale afspraken.

Tabel 2

Aanbod	Cursus
NAVO	
Joint Warfare Center Stavanger (Noorwegen)	Key Leaders Course
NATO School Oberammergau (Duitsland)	Operational Staff Officers Course
	Operational Education Course
	Multinational Crisis Management Course
	Peace Support Operations Course
NATO Defense College Rome (Italië)	General, Flag officers and Ambassadors Course
	Modular Senior Course
Nationaal	
Roemenië	Reconnaissance procedures and techniques
	Iraqi staff officers Course
	Weapons Systems Specific Training
Slowakije	Military Police Training
Turkije	Landoperations in PSO Course

Bij de meeste cursussen wordt nu nog gebruik gemaakt van tolken. Vanaf dit jaar zullen de Irakese officieren die buitenlandse cursussen willen volgen, getest worden op hun Engelse taalvaardigheid. Tegen deze achtergrond verzorgt NTM-I nu ook al cursussen Engels voor Irakese officieren van het MOD en het MOI.

Taak 4: Oprichting van het 'Iraqi Training Command'

De laatste taak van de missie betreft het assisteren van het MOD bij het oprichten van het *Iraqi Training Command* (ITC).

Het ITC moet voorzien in een overkoepelende structuur binnen het MOD om opleiding en training een plaats te geven op dit niveau en tevens een structuur waarin opleidingscentra voor de verschillende wapens en dienstvakken en regionale opleidingscentra een plaats krijgen.

Vooruitlopend op het tot stand komen van deze structuur is NTM-I in samenwerking met MNSTC-I al bezig om ondersteuning te bieden aan de wapen- en dienstvakscholen en de regionale opleidingscentra. Deze opleidingscentra zullen tevens de operationele eenheden ondersteunen bij hun training en evaluaties.

Een andere wijze waarop de NAVO het ITC kan steunen is met zogenaamde *Mobile Education and Training Teams* (METTs). Dit soort teams kan worden ingezet voor specifieke technische, of wapen- of dienstvakgeëigende opleidingen. De trainingsteams kunnen eveneens kortdurende opleidingsmodules verzorgen op Irakese opleidingscentra. Het is een flexibel instrument dat de NAVO op verzoek van de ISF kan inzetten.

Het is mogelijk dat het ITC wordt uitgebreid met een *Doctrine and Les-*

sons *Learned Center*. Daarnaast is NTM-I bezig in samenwerking met het Iraakse MOD plannen uit te werken voor een *Defense Language Institute and Library* en een *Ethics and Leadership Center*.

Fasering

Oplan 10303 onderscheidt vier fasen (zie figuur 1). De eerste fase betreft de analyse en voorbereiding; fase twee is de fase van de geleidelijke uitbreiding. Fase drie is de overdracht van de verantwoordelijkheden aan de Iraakzen, gevolgd door fase vier, de *redeployment*.

Fase I Analyse en voorbereiding

Dit is de voorbereidingsfase die gestart is in juli 2004 met de ontplooiing van het *Liaison and Reconnaissance*

Team, en daarna gevolgd door het oprichten van NTM-I. Met de goedkeuring van Oplan 10303 en het activeren van NTM-I is deze fase op 16 december 2004 afgesloten.

Fase II Geleidelijke uitbreiding

Fase II is begonnen met de oprichting van NTM-I. Het tempo van fase II, de geleidelijke uitbreiding van activiteiten, wordt bepaald door de wensen van de Iraakse interim-regering enerzijds en door de beschikbaarheid van NAVO-capaciteit anderzijds. In deze fase kan de organisatie, afhankelijk van de ontwikkelingen, worden uitgebreid tot ruim 1300 man.¹¹

In fase II worden drie deelfasen onderscheiden.

Deelfase 1 wordt vooral gekenmerkt door het uitvoeren van de eerste taak, opleiding, advies en assistentie verle-

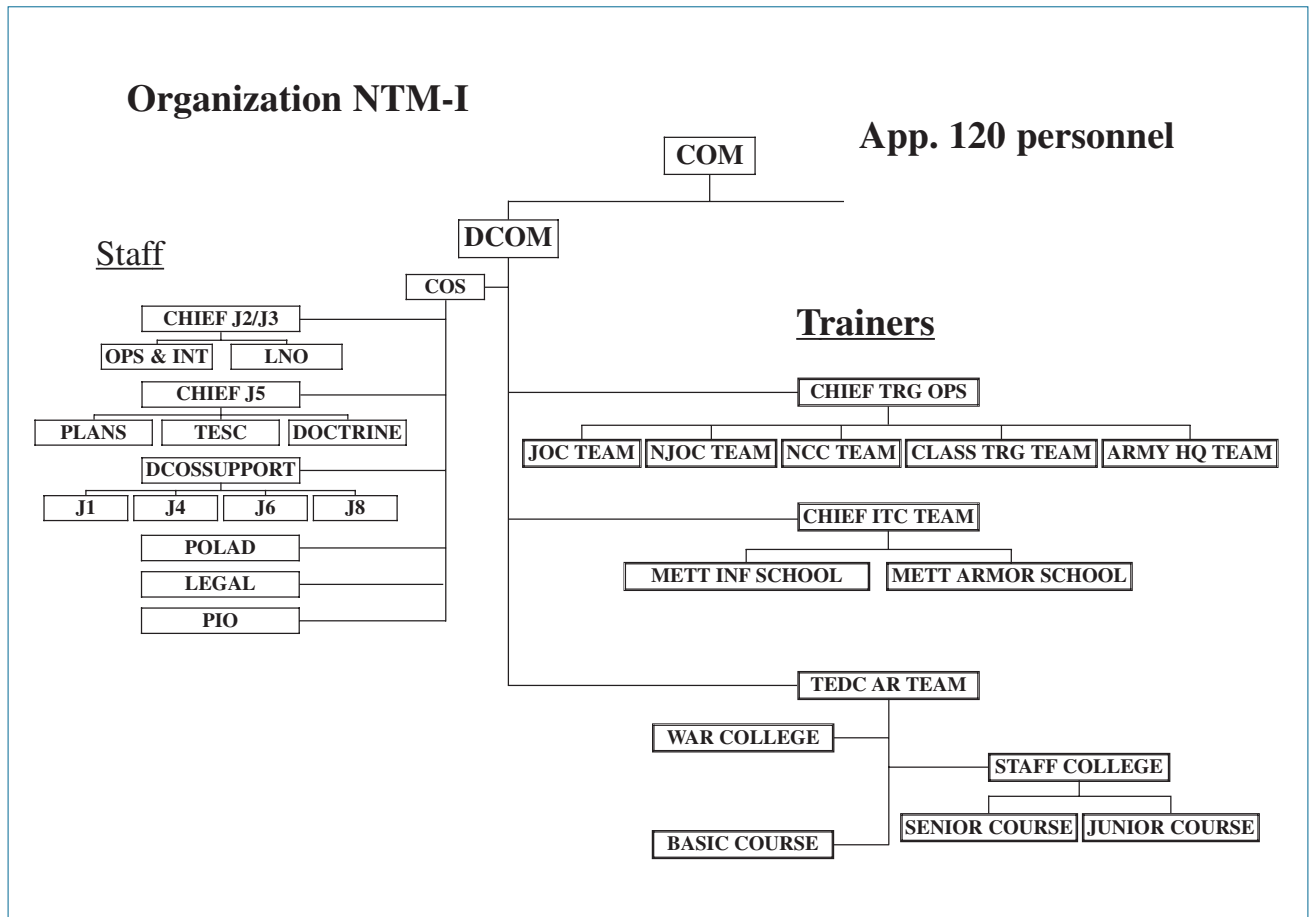
nen aan de operatiecentra op operationeel en strategisch niveau. Deze deelfase behelst tevens het coördineren van door NAVO-landen aangeboden militaire cursussen en militaire opleidingen en een start van de oprichting van een *Iraqi Training Command*. Deze in deelfase 1 genoemde activiteiten blijven ook doorgaan in de volgende (deel)fasen.

Op het moment van schrijven van dit artikel zit NTM-I in deze deelfase.

Deelfase 2 wordt van kracht op bevel van SACEUR. In deze deelfase helpt

¹¹ In juni 2005 bedroeg de sterkte van NTM-I 120 personen. In het aantal van 1300 zijn ingegrepen ondersteunende eenheden zoals beveiliging, luchttransport, geneeskundige verzorging, in geval de *Multi National Force-Iraq* (MNF-I) deze ondersteuning niet meer kan bieden.

Figuur 1

Training van de Irakese crew op Ali Base, Irak, 2005 (Foto U.S. Air Force, M. Hessel; collectie NIMH)

NTM-I bij het oprichten van het *Training, Education and Doctrine Center* in Ar Rustamiyah. Met het starten van de junior en senior stafcursussen op het IMAR is deze fase in september 2005 ingegaan.

Deelfase 3 kan afhankelijk van de Irakese wensen door de NAR worden afgeroepen en betekent dan een uitbreiding en/of intensivering van de bestaande opleidingsactiviteiten.¹² Deze deelfase eindigt als de ISF hebben vastgesteld hoe zij ervoor staan voor wat betreft militaire opleidingen, materieelvoorziening en commandovoeringsstructuur. De uitkomst van de

evaluatie bepaalt het moment voor de overgang naar fase III.

Fase III Overdracht

In fase III draagt NTM-I alle (opleidings-) activiteiten over aan de Irakese veiligheidsorganisaties van het MOD en het MOI. Tevens begint de missie in deze fase met het reduceren van het personeel.

Fase IV Terugkeer

Deze fase begint zodra NTM-I alle activiteiten heeft overgedragen aan de ISF en eindigt zodra al het personeel is teruggekeerd naar het land van herkomst.

Beperkingen

De fasering kent geen vastgestelde of geplande data van ingang, maar is zagezegd 'event-driven'. Ondanks de vrij gedetailleerde beschrijving van de activiteiten in elke fase en deel-

fase, moet dit niet gezien worden als een beperking voor de missie. Het Oplan geeft ook aan dat '*NTM-I assistance is not limited by time or specific areas of operations*'. Daarmee is ook de duur van de operatie onbekend.

Beperkingen die wel expliciet zijn gesteld, zijn dat NTM-I geen offensieve gevechtsoperaties zal uitvoeren en dat zij Irakese officieren niet zal coachen tijdens gevechtsoperaties op tactisch niveau.

Organisatie

Commandostructuur

De commandant van NTM-I is een Amerikaanse luitenant-generaal, die een dubbelfunctie heeft. Hij is namelijk tevens commandant van het *Multinational Security Transition Command-Iraq* (MNSTC-I). Dit com-

¹² Elke zes maanden voert NTM-I een zogenaamde 'periodic mission review' uit. Op basis hiervan kunnen na goedkeuring van de NAR de taken van NTM-I, de organisatie en/of de sterkte worden aangepast.

mando, vrijwel volledig door de Amerikanen gedomineerd, is verantwoordelijk voor de wederopbouw van alle Iraakse veiligheidsorganisaties.

Dit omvat onder meer de opleiding en training van alle politie-eenheden, maar ook van soldaten en onderofficieren van de Iraakse strijdkrachten. MNSTC-I werkt hierbij nauw samen met de divisies en de bataljons van de MNF-I die ter plaatse Iraakse eenheden opleiden en coachen. NTM-I richt zich, zoals gezegd, vooral op opleidingen voor officieren.

COM NTM-I is verantwoordelijk voor het synchroniseren van de activiteiten van NAVO met die van de Iraakse interim-regering en met die van MNSTC-I. De dagelijkse leiding van NTM-I is in handen van een tweesterren generaal.

Commandant NTM-I staat onder bevel van *Commander Joint Forces Command Naples. Commander Supreme Allied Command Transformation* (COM SACT) in Norfolk (VS) treedt op als zogeheten 'Supporting Commander'. Dit betekent concreet dat het SACT NTM-I ondersteunt bij het plannen en organiseren van de *out-of-country*-training voor Iraakse officieren.

Staf en uitvoerende eenheden

De organisatie van de NAVO-missie bestaat uit een staf met de meest gebruikelijke stafsecties en twee ondercommandanten die verantwoordelijk zijn voor twee van de eerder beschreven vier taken. De derde en vierde taak – oprichting van het ITC en coördinatie van door NAVO-landen aangeboden militair materieel en militaire opleidingen – zijn ondergebracht bij de sectie J5.

Per 1 juni 2005 bestond de organisatie uit 120 personen, afkomstig uit 18 landen. Zie tabel 3.

Nederlandse bijdrage

Zoals eerder gesteld heeft de Nederlandse regering 25 Nederlandse militairen ter beschikking gesteld aan NTM-I. Tien man hiervan zijn afkomstig van de Koninklijke Marechaus-

see. Zij kunnen worden ingezet voor beveiligingstaken en internationale militaire politietaken. Deze groep stond tot juli 2005 op een afroepbasis

in Nederland gereed met een reactietijd van 30 dagen.

Ook een stafofficier voor het ITC heeft vanaf februari tot augustus 2005 stand-by gestaan. De overige 14 Nederlandse militairen van de Koninklijke Landmacht, Luchtmacht en Marine zijn daadwerkelijk ingezet bij de missie, deels in de staf en deels als instructeur en adviseur.

Locaties

Internationale Zone

Het hoofdkwartier van NTM-I ligt in de 'Green Zone', tegenwoordig *International Zone* (IZ) genaamd. De IZ ligt in het centrum van Bagdad aan de rivier de Tigris. Het is een gebied van circa 4 bij 5 kilometer, hermetisch afgesloten van de rest van Bagdad (ook wel 'Red Zone' genoemd). In de IZ bevindt zich een groot aantal hoofdkwartieren, internationale organisaties en ambassades.

In een voormalig paleis van Saddam Hoessein, het 'Presidential Palace', is onder meer de Amerikaanse ambassade gevestigd, het hoofdkwartier van de *Multinationale Force Iraq* (MNF-I), de *Iraqi Reconstruction*

Tabel 3

Land	Aantal personen
Bulgarije	1
Canada	1
Tsjechische Republiek	2
Denemarken	17
Estland	1
Hongarije	17
IJsland	1
Italië	3
Litouwen	2
Nederland	14
Noorwegen	6
Polen	6
Roemenië	3
Portugal	7
Slowakije	2
Turkije	3
Verenigd Koninkrijk	11
Verenigde Staten	23
Totaal	120

Management Organization, en nog een aantal andere organisaties. In de tuin van dit enorme paleis is een groot trailerkamp gebouwd waar enkele honderden militairen en burgerpersoneel zijn gehuisvest. Dit is ook de legeringlocatie voor het NAVO-personeel.

Het grootste deel van de staf van NTM-I is gelocceerd in een relatief klein paleis, hier 'Riverside Villa' genoemd. Dit paleis is destijds door Saddam Hoessein aan de koning van Jordanië, koning Hoessein, geschonken als gastenverblijf voor zijn bezoeken aan Irak. Na een bezoek van president Talibani aan het NTM-I-hoofdkwartier in juli jl. heeft hij dit paleis – onlangs volledig gerenoveerd – weer teruggeëist. Het hoofdkwartier van de NAVO-missie zal daarom in de komende periode moeten verhuizen naar een andere locatie in de IZ.

Het trainingsteam voor het *Joint Operational Center* (JOC) van het MOD, heeft zijn bureaus ook hier, maar de officieren werken overdag veelal in het gebouw van het MOD.

Het trainingsteam voor het *National Joint Operation Center* (NJOC) heeft zijn bureau- en werklocatie in het Adnan Palace, aan de westzijde van de IZ.

Overige locaties

Het trainingsteam voor het *National Command Center* (NCC) van het MOI heeft zijn werkterrein op circa 4 kilometer buiten de IZ naast één van de gebouwen van het MOI.

Voorts is een aantal militairen van NTM-I gelegerd en werkzaam op het terrein van de IMAR. Dit is ook de locatie waar het TEDC gaat komen. Op termijn zal het aantal locaties waar NTM-I werkzaam is, verder uit-

breiden. In 2006 moet de Hogere Defensie Studie worden opgericht, zoals gezegd naar verwachting in Bagdad zelf.

Daarnaast levert de NAVO ook een trainingsteam aan het in juli 2005 opgerichte *Ground Forces Headquarter Command* op Camp Victory, dichtbij Bagdad International Airport. Op deze locatie is overigens ook een liaison-officier van NTM-I geplaatst.

Relatie met MNSTC-I

In de voorgaande tekst heb ik de *Multinational Security Transition Command-Iraq* (MNSTC-I) een aantal malen genoemd. Het succes van NTM-I is voor een belangrijk deel afhankelijk van de medewerking van en samenwerking met dit commando. Een aparte paragraaf over deze organisatie

Wapeninstructies op de 'Forward Operating Base' in Iskandariyah, Irak, 2005

(Foto U.S. Navy, E.G. Martens; collectie NIMH)

Een medewerker van het Amerikaanse 'Multinational Training Team' traint Irakese militairen

(Foto U.S. Navy, E.G. Martens; collectie NIMH)

en de relatie met NTM-I is daarom op zijn plaats.

Aan het begin van het democratiseringsproces in Irak bleek al snel de noodzaak voor een adequaat niveau van veiligheid. Hiertoe was een spoedige wederopbouw van de ISF essentieel. De internationale troepenmacht van de coalitie zou hierbij een ondersteunende rol bieden.¹³ Dit was ook in het belang van de coalitie zelf; voldoende getraind personeel van de ISF was immers een belangrijke voorwaarde om de coalitie te kunnen afbouwen en uiteindelijk terug te trekken.

Als onderdeel van deze exit-strategie werd MNSTC-I opgericht als een nieuw commando onder de *Multi National Force Iraq* (MNF-I). MNSTC-I heeft de volgende opdracht:

Organize, train, equip, and mentor capable ISF in order to transition security tasks to Iraqi control and enable the execution of UNSCR 1546 events on schedule.

Uit de opdrachten van MNSTC-I en die van NTM-I blijkt dat laatstgenoemde een deel van de taak van MNSTC-I uitvoert. In de verkenningsfase van NAVO bleek ook dat de NAVO 'critical gaps' in de activiteiten van het *Security Transition Command* kon invullen.¹⁴ Tegen deze achtergrond zou NTM-I eigenlijk een ondercommandant van COM MNSTC-I moeten zijn. De huidige constructie is natuurlijk om valide redenen verklaarbaar.

Afhankelijkheid

De praktijk wijst uit dat de NAVO-missie met de huidige organisatie, sterkte en middelen voor een belangrijk deel

afhankelijk is van MNSTC-I. Dit is naar mijn mening onder meer een gevolg van de commandostructuur. Ondanks dat de C2-structuur van NTM-I relatief eenvoudig lijkt, is het dat in de praktijk niet.

Zo is SHAPE verantwoordelijk voor de *overall* planning en coördinatie. COM JFC Naples is de operationele commandant en daarmee verantwoordelijk voor *in-country* steun. Hoofdkwartier SACT in Norfolk is weer verantwoordelijk voor de coördinatie van *out-of-country* training. *In-country command* ligt bij COM NTM-I die tevens COM MNSTC-I is. Daarnaast moet

¹³ Zie Muller, *Militaire Spectator* jaargang 174, 4-2005.

¹⁴ Oplan 40303 van COM JFC Naples Point 1.a.

NTM-I alle activiteiten nauwlettend afstemmen met de Irakese interim-regering.

De spreiding van taken en verantwoordelijkheden over de diverse NAVO-hoofdkwartieren maken dat NTM-I moet coördineren met en zich moet verantwoorden aan (te) veel niveaus. Als voorbeeld: NTM-I moet periodiek tien rapportages indienen, vier wekelijks en zes dagelijks!

Moeizame procedures

Daarnaast spelen ook andere factoren een rol die de slagvaardigheid van NTM-I bemoeilijken. Bijvoorbeeld de soms moeizame procedures die binnen de NAVO gelden, beperkingen en voorwaarden die bepaalde landen stellen rond inzet van hun militair personeel en met betrekking tot besteding van het budget van NTM-I.

Vanwege deze vertragende factoren valt NTM-I regelmatig terug op de steun van COM MNSTC-I. Deze rapporteert en legt uitsluitend verantwoording af aan COM MNF-I. Daarnaast is hij, met zijn eigen budget van vele miljoenen dollars, wel in staat adequaat en zelfstandig te handelen.

Opleiden van Irakese militairen en politie

Ook in andere opzichten zijn beide organisaties niet met elkaar te vergelijken, maar zijn ze wel aanvullend ten opzichte van elkaar.

Eerstgenoemde heeft een sterkte van meer dan 1800 personen. Deze zijn voornamelijk ingedeeld bij de twee grootste subeenheden, te weten de *Coalition Police Advisory and Training Teams* (CPATT) en de *Coalition Military Advisory and Training Teams* (CMATT), verspreid over heel Irak.

Deze teams leiden met steun van de eenheden van de MNF-I jaarlijks duizenden Irakese militairen en politie op. Zo zijn sinds 2003 al meer dan 175.000 Irakezen voor de respectievelijke veiligheidsorganisaties opgeleid. Medio 2006 moet dit aantal zijn gegroeid tot circa 260.000.

NTM-I, nu met een sterkte van circa 120 man, leidt slechts op jaarbasis 1000-1500 Irakezen op. Vergeleken met MNSTC-I zijn dat relatief weinig cursisten. Het is echter wel een belangrijke doelgroep, namelijk officieren vanaf de basisopleiding tot officieren werkzaam op de hoogste niveaus.

Unless we provide Iraq with good leadership, our plan to spread democracy, which looked so close to victory two years ago, will end in defeat.¹⁵

Bovendien is de taak van NTM-I niet alleen het opleiden van personeel, maar, nog belangrijker dan dat, 'institution building'. Zo wordt onder haar leiding een (opleiding)structuur gebouwd, in de vorm van een aantal operatiecentra bij de ministeries, de *Iraqi Military Academy*, het *Training, Education and Doctrine Center*, de Hogere Defensie Studie en het *Iraqi Training Command*.

NTM-I en de Arabische cultuur

Bij het opleiden, adviseren en assisteren van Irakese veiligheidsorganisaties moet terdege rekening worden gehouden met de Arabische cultuur. De enkele lessen hierover tijdens de opleiding in Nederland en Napels volstaan daartoe niet. Ter illustratie een paar voorbeelden.

Verdeel- en heerspolitiek

Uitgaande van westers gedachtegoed adviseert NTM-I-personeel bijvoorbeeld op het gebied van het inrichten van organisaties. Zaken als een duidelijke commandostructuur, geen overbodige niveaus of duplicatie van functionaliteiten, zijn daarbij gebruikelijke uitgangspunten.

In de Arabische cultuur is centralisatie juist niet gewenst, tenzij het gaat om het nemen van beslissingen. Om

te voorkomen dat te veel macht bij één organisatie terecht komt of bij één persoon, worden functionaliteiten, taken en verantwoordelijkheden juist gedupliceerd of verdeeld. De verdeelden heerspolitiek is dan ook een veel gebruikte tactiek.¹⁶

Dit verklaart onder meer dat meerdere ministeries hun eigen gewapende veiligheidsorganisaties hebben.

'Insha'allh'

Een ander voorbeeld vormen de strakke tijdschema's, -activiteitenplanningen, deadlines, et cetera, die wij maar al te graag hanteren. In de meeste Arabische landen zijn ze dit niet gewend. Arabieren laten de zaken liever op zich afkomen zoals ze zich voordoen. 'Insha'allh' ('als Allah het wil'), is dan ook een veel gebruikte en een bekende uitdrukking.

In Irak spelen ook nog andere factoren een rol van betekenis, namelijk

¹⁵ *The New York Times*, 'War From the Top Down', Published: June 2, 2005, James S. Corum, retired lieutenant colonel United States Army Reserve.

¹⁶ 'Why Arabs Lose Wars', Norville de Atkine, *Middle East Review of International Affairs*, Vol. 4., No. 1 (March 2000)

De commandant van 'Allied Joint Force Command Naples' (midden), samen met militairen van de NTM-I, Napels, 2005

(Foto JFC Naples; collectie NIMH)

Het belang van deze organisatie als onderdeel van de exit-strategie voor de coalitietroepen zal hierdoor nog verder toenemen.

Zowel de MNF-I als het Iraakse MOD zouden om uiteenlopende redenen graag zien dat de NAVO nog meer taken op zich zou nemen. Voor de MNF-I zou dat een versnelde troepenafbouw kunnen betekenen.

De Iraakzen kijken duidelijk anders aan tegen de militairen die deel uitmaken van NTM-I dan tegen VS-militairen. Gezien de rol die de VS de afgelopen decennia hebben gespeeld in Irak, is dit eenvoudig verklaarbaar. Vooral de wijze waarop de Midden- en Oost-Europese landen, die nu lid zijn van de NAVO, zich hebben ontwikkeld sinds het uiteenvallen van het Warschaupact heeft hun interesse.

NTM-I speelt een bescheiden maar belangrijke rol bij de wederopbouw van de Iraakse veiligheidsorganisaties. MNSTC-I richt zich vooral op het opleiden van grote aantallen militairen en politie op tactisch niveau. NTM-I concentreert zich vooral op de operatiecentra op operationeel en strategisch niveau, op opleidingen voor officieren en op *institution-building*.

Beide organisaties staan voor de uitdaging om de ISF zowel kwantitatief als kwalitatief te verbeteren, terwijl de Iraakse veiligheidstroepen tegelijkertijd dagelijks bezig zijn met oorlog te voeren tegen terroristen.

Nu de Verenigde Naties in Irak vrijwel onzichtbaar zijn en de MNF-I, ondanks bijdragen van meer dan twintig landen, door de Iraakzen wordt beschouwd als een Amerikaans commando, vervult de NAVO een belangrijke symbolische én feitelijke rol in de internationale steun bij de wederopbouw van Irak.

het niveau waarop beslissingen worden genomen en het delen van informatie.

Als gevolg van de dictatuur van Saddam Hoessein zijn de meeste officieren niet gewend zelf beslissingen te nemen of verantwoordelijkheid te dragen. Hierdoor moeten beslissingen over relatief eenvoudige zaken op veel te hoge niveaus worden genomen, met natuurlijk de daaraan gerelateerde vertraging.

Informatie is macht

Het delen, verspreiden en rapporteren van informatie is ook geen gemeengoed zoals in de westerse landen. Het beschikken over informatie is immers ook een vorm van macht, iets waar in de Arabische wereld toch traditioneel veel waarde aan wordt gehecht.

Bovendien, in het oude Irak kon het hebben of verspreiden van informatie ook gevaar opleveren voor jezelf of voor familieleden. In onze ogen gewone zaken zoals het delen van informatie in een intranetwerk, het houden van een overgave-overname-briefing

bij wisseling van een dienstploeg zijn onderwerpen die de Iraakzen slechts moeizaam overnemen.

Door bovenstaande factoren lijkt het soms dat de bereikte resultaten (te?) gering zijn, afgemeten aan wat volgens onze normen bereikt had kunnen of moeten worden in dezelfde tijd. Dit is geen nieuwe ervaring. Reeds in 1917 stelde T.E. Lawrence al:

*Better the Arabs do it tolerably, than you do it perfectly. It is their war, and you are there to help them, not to win it for them. Actually (...) your practical work will not be as good as, perhaps, you think it is.*¹⁷

Epiloog

NTM-I is ruim een half jaar operationeel, met een relatief klein aantal mensen. Ondanks de beperkte middelen en slagvaardigheid van NTM-I en de Arabische cultuur met alle specifieke gewoontes en gebruiken zijn de eerste resultaten al zichtbaar en merkbaar.

De activiteiten en de organisatie van NTM-I zullen zich komende maanden gestaag uitbreiden.

¹⁷ 'The 27 articles of T.E. Lawrence', T.E. Lawrence, *The Arab Bulletin*, 20 August 1917.